

Na osnovu člana 13. tačka c. i 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01 i 28/04), člana 30. stav 9. Zakona o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), Skupština Kantona Sarajevo na sjednici od 25. maja 2005. godine, donijela je

ZAKON

O PROGLAŠENJU SPOMENIKA PRIRODE "VRELO BOSNE"

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom se proglašava Spomenik prirode "Vrelo Bosne" i određuju granice obuhvata, kategorija zaštićenog područja, zoniranje prostora, razvojni ciljevi zaštite područja, mjere zaštite, intervencije u zaštićenom području, kao i korištenje prirodnih vrijednosti, upravljanje i finansiranje, nadzor, kaznene, prelazne i završne odredbe.

Član 2.

(Ciljevi Zakona)

(1) Zaštićeno područje se proglašava III kategorijom - Spomenik prirode (u daljnjem tekstu: Spomenik prirode), namijenjenim za očuvanje trajnih prirodnih karakteristika od izuzetne važnosti, jedinstvenog i značajnog kvaliteta okoliša, otklanjanja i sprečavanja eksploatacije i posjeta koje mogu dovesti do promjene i oštećenja prirode, te omogućavanje stanovništvu koje živi u granicama zaštićenog područja, korištenje prirodnih dobara u skladu sa ciljevima zaštite.

(2) Ovim Zakonom se obezbjeđuje očuvanje brojnih prirodnih, pejzažnih, hidroloških, kulturno-historijskih, socioloških, edukativnih, naučnih i ekonomskih vrijednosti, te usklađivanje vrijednosti sa zaštitom, korištenjem i razvojem područja.

POGLAVLJE II - GRANICE OBUHVATA

Član 3.

(Granice obuhvata Spomenika prirode)

(1) Spomenik prirode nalazi se na području Općine Ilidža i obuhvata površinu od 603 ha.

(2) Granica obuhvata područja Vrelo Bosne: polazi sa tačke br.1 (y=6 522 115, x=4 854 106), koja se nalazi na tromedi parcela 75, 78 i 1760/1-put Travnik-Sarajevo i nastavlja na istok podnožjem puta Travnik-Sarajevo (odnosno granicom parcela 78 i 1760/1-put Sarajevo-Travnik, 74 i 1760/1) pri čemu prolazi groblja (parcela 74), a zatim nastavlja pratiti put Sarajevo-Travnik i pritom presjeca put Vrelo Bosne-Raskršće, a zatim dalje nastavlja istočno prateći put Sarajevo-Travnik, pri čemu presjeca lokalni put (parcela 249) sve do tačke br. 2 (y=6 524 116, x=4 853 972) u kojoj naglo lomi jugozapadno i ide granicama parcela 1186/2 i 1194/2 a zatim prateći granice parcela 1194/2 i 1187, 1194/2 i 1189 dolazi do tačke br.3 (y=6 524 048, x=4 853 875), u kojoj lomi jugoistočno pri čemu prati granice parcela 1192 i 1189, 1192 i 1190, 1192 i 119+1 do tačke br.4 (y=6 524 203, 4 853 800) u kojoj granica obuhvata lomi ka jugu granicom parcela 1235 i 1192, 1235 i 1193 do mede između parcela 1212 i 1235, a zatim nastavlja jugoistočno prateći granicama parcela 1212 i 1235, 1235 i 1234, pri čemu presjeca put za Bačevo, do tačke br.5 (y=6 524 333, x=4 853 674) i ide dalje južno do mede između parcela 1243/2 i 1243/1 iz koje nastavlja jugoistočno granicom parcela 11243/1 i 1243/2, 1243/3, 1243/4, 1243/5, 1243/6, 1243/7 do tačke br.6 (y=6 524 426, x=4 853 577), odakle nastavlja sjeveroistočno 7 m, a onda naglo lomi jugoistočno do tromede parcela 1245/2, 1245/3 i 1242, odakle nastavlja jugoistočno granicama parcela 1244 i 1245/3, 1244 i 1245/4, 1244 i 1245/5 do izlaza na Lužanski put, koji presjeca a zatim nastavlja

jugozapadno do tačke br.7 (y= 6 524 479, 4 853 514), od koje nastavlja jugoistočno granicama parcela 1315/1 i 1315/2 do tromede parcela 1315/1, 1315/2 i 1316, a zatim lomi sjeveroistočno granicama parcela 1316 i 1315/1, 1316 i 1319/1 do mede između parcela 1319/1 i 1319/4, 1319/1 i 1319/3 do tromede parcela 1320/1, 1320/7 i 1319/1, gdje naglo lomi jugozapadno prateći granice parcela 1320/7 i 1316 do tromede parcela 1320/7, 1316 i 1314, odakle nastavlja jugoistočno granicama parcela 1320/7 i 1331/2, 1320/6 i 1331/2, a zatim granicama parcela 1320/5 i 1331/5 do tromede parcela 1328, 1331/1 i 1320/5 gdje naglo lomi sjeverno prateći granice parcela 1328 i 1320/5 zatim 1320/5 i 1327 do stambenog objekta gdje naglo skreće istočno prateći granicu parcele 1327 do njenog izlaza put Aleja Prve proleterske brigade, pri čemu jednim dijelom ide po granici stambenog objekta na parceli 1326, odakle prati put Aleja Prve proleterske brigade sjeveroistočno do lokalnog puta kojeg nastavlja pratiti, sjeveroistočno, lijevom stranom, pri čemu prolazi pored restorana Kristal, a zatim nastavlja sjeverno do tačke br.9(y=6 524 873, x=4 853 536) iz koje nastavlja dalje sjeverno putem pored hotela Bosna do tačke br.10 (y=6 524 926, x=4 853 716) iz koje lomi sjeverozapadno i prelazi na desnu stranu puta, kojeg prati i prolazi pored zgrade Opštine Ilidža i izlazi na ul. O.Price u tački br.11 (Y=6 524 876, x=4 853 921) iz koje nastavlja jugoistočno u potpunosti prateći navedenu ulicu (ide podnožjem puta), pri čemu u obliku luka zaobilazi hotel i banju Terme, prolazi pored zgrade Pošte, pored banje i dalje nastavlja jugozapadno prateći Hrasničku cestu prolazeći pored bazena i igrališta do tačke br.12 (y=6 525 152, 4 852 815) u kojoj lomi jugozapadno i u obliku luka nastavlja pratiti lokalni put, pri čemu prelazi preko kota O1084 i O 1085 do tačke br.13(y=6 524 946, 4 852 459) iz koje nastavlja pravolinijski u smjeru jugozapada prateći granice parcela 1507/3 i 1507/1, zatim granice parcela 1342/1 i 1342/2, prelazeći preko kote O 1086, a zatim nastavlja pratiti granice parcela 1344/2 i 1344/1, 1345/1 i 1345/2, 1346/1 i 1346/2, 1347/1 i 1347/2, 1350/1 i 1350/2, 1354/1 i 1354/2, prelazeći pri tom preko kote O 5 i prateći granicu parcele pravolinijski do tačke br.14 (y=6 524 641, x=4 852 139)-presjek sa lokalnim putem iz koje nastavlja pravolinijski u pravcu jugozapada do tačke br.15 (y=6 524 263, x=4 851 736), pri čemu presjeca potok VečERICA iz koje u obliku blagog luka nastavlja sjeveroistočno prateći lokalni put koji prolazi uz potok VečERICA do tačke br.16(y=6 524 100, x=4 851 827) u kojoj lomi jugozapadno takođe prateći lokalni put do tačke br.17 (y=6 523 945, x=4 851 602), u kojoj presjeca lokalni put i iz koje nastavlja jugozapadno duž lokalnog puta do tačke br.18 (y=6 523 829, x=4 851 452) odakle nastavlja zapadno 100m do tačke br.19 (y=6 523 764, x=4 851 451)-granični kamen br.11 odakle nastavlja sjeverozapadno granicom K.O. takođe prateći lokalni put do tačke br.20 (y=6 523 180, x=4 851 858)-granični kamen br.13, odnosno do uklapanja lokalnog puta u ul. Igmanska cesta, iz koje granica obuhvata nastavlja zapadno prateći ul. Igmanska cesta i granicu K.O do tačke br. 21 (y=6 523 003, x=4 851 816) u kojoj granica ulazi u šumu i koja se nalazi u podnožju Drenove kose i koju (kosu) granica prati u obliku luka i nastavlja na sjeverozapad prateći. Granica dalje ide šumom pri čemu presjeca ul. Igmanska cesta i nastavlja, u pravcu sjeverozapad, pratiti Drenovu kosu do tačke br.22 (y=6 522 484, x=4 852 242) gdje skreće u pravcu sjeverozapada i nastavlja kosom i kroz šumu do tačke br.23 (y=6 522 278, x=4 852 500) gdje u obliku luka skreće u pravcu sjeverozapada i nastavlja kroz šumu prateći kotu do tačke br.24 (y=6 521 746, x=4 852 774) gdje lomi prema sjeveru i gotovo pravolinijski nastavlja do tačke br. 25 (y=6 521 987, x=4 854 020) u kojoj lomi prema istoku i spaja se sa tačkom br.1, odakle je opis ovog područja i počeo.

Opis granica uzet sa geodetskih planova R=1:1000

(Sa-256, 257, 258, 259, 273, 274, 275, 276, 277, 289, 290, 291, 292, 293, 304, 305, 306, 307, 308, 319, 320, 321, 322, 333, 334, 344) i R=1:5000 (Ha-30), u ukupnoj površini od 6034450 m" =603 ha

POGLAVLJE III - ZONIRANJE PROSTORA

Član 4.
(Zaštićene zone)

U skladu sa stepenom zaštite, u okviru granica Spomenika prirode, utvrđuju se dvije zaštićene zone.

Odjeljak A. Prva zaštićena zona

Član 5.
(Obuhvat prve zaštićene zone)

(1) Prva zaštićena zona (nukleus) obuhvata izvorišta rijeke Bosne i njihovu okolinu u površini od 54, 5 ha.

(2) Ova zona se utvrđuje sa ciljem konzervacije biološke i hidrološke raznolikosti, zaštite posebnih prirodnih i kulturno-historijskih znamenitosti, te očuvanja socijalnih i edukacionih vrijednosti.

(3) Polazi iz tačke br.1 (y=6 522 291, x=4 853 808) koja se nalazi južno od poligonometra 789 (tromeda parcela 461, 456 i 1763-put Vrelo Bosne-Raskršće) i nastavlja sjeverno granicom iste parcele do kraja, prateći put Vrelo Bosne-Raskršće, gdje skreće istočno granicom parcela 456 i 461 do tromede između parcela 455, 456, 457 i 461, odakle nastavlja sjeverno prateći granice parcela 457 i 461, 458 i 461, 460 i 461, gdje na medi između parcela 460 i 461 lomi istočno i prati granicu između parcela 460 i 448, 460 i 451/4, 460 i 452/4, a zatim nastavlja istočno granicom parcela 454/1 i 452/4 do tačke br.2 (y=6 522 669, x=4 853 665) na rijeci Bosni koja je ujedno i meda između parcela 453/4 i 454/2, odakle prelazi na drugu obalu rijeke Bosne do tačke br.3 (y=6 522 625, x=4 853 519), koja je ujedno i meda između parcela 683/1 i 685. Granica obuhvata iz tačke br.3 nastavlja južno prateći granicu parcela 683/1 i 685 do tačke br.4 (y=6 522 486, 4 853 352)-meda između parcela 684 i 685-iz koje lomi jugoistočno do tačke br.5 (y=6 522 529, x=4 853 308)-tromeda parcela 709, 673 i 670-odakle nastavlja sjeveroistočno granicom parcela 709 i 670 do kraja parcela 670 odakle lomi jugoistočno granicom parcela 670 i 709, 669 i 709, do tačke br.6 (y=6 522 565, x=4 853 267) iz koje lomi jugozapadno prateći granice parcela 668 i 669 do tačke br.7 (y=6 522 456, 4 853 161)-tromeda parcela 667, 669, 671/1-odakle nastavlja jugoistočno do tačke br.8 (y=6 522 516, x=4 853 105)-tromeda parcela 711, 662 i 667)-koja se nalazi na potezu zvano mjesto Uništa-u kojoj lomi jugozapadno prateći granicu parcela 711 i 662 do tačke br.9 (y=6 522 490, x=4 853 071), odakle se prateći granice parcela 711 i 662 lomi jugoistočno do tačke br.10 (y=6 522 510, x=4 853 050), iz koje nastavlja jugozapadno desnom stranom parcele 645 (pristupni put) do kraja istog tačka br.11 (y=6 522 415, x=4 852 929), gdje dalje nastavlja granicom parcela 645 i 634, 641 i 634 (parcela 634 je također pristupni put) i to desnom stranom puta do kraja, tj do odvajanja pristupnog puta sa ul. Aleja Prve proleterske brigade do prirodnih bazena u sklopu izvorišta rijeke Bosne-tačka br.13 (y=6 522 135, x=4 852 617), odakle nastavlja sjeverozapadno granicom parcela 628 i 1763-ul.Aleja prve proleterske brigade do tačke br.14 (y=6 522 046, x=4 852 655) iz koje nastavlja granicom parcela 621 i 1763-ul.Aleja prve proleterske brigade, a zatim sjeverozapadno granicom parcele 625 i 1763 pri čemu prelazi preko drvenog mostića i obilazi u blagom luku prateći granice parcela 623 i 1763, izvor Bosne, i dolazi do tačke br.15 (y=6 521 937, x=4 852 804), odakle nastavlja sjeverno granicom parcela 621 i 1763 sve do tačke br.16 (y=6 521 896, x=4 853 047), iz koje nastavlja sjeverno granicom parcela 619 i 593 do izvora Tulek, kojeg obilazi granicom parcela 594-potok Tulek i 593 i 592 i 589, a zatim nastavlja granicom parcela 589 i 591 prolazeći pored dva privredna i jednog stambenog objekta do tačke br.17 (y=6 521

972, x=4 853 147), odakle dalje nastavlja sjeverno prateći granicu parcela 590 i 591 do tačke br.18 (y=6 521 990, x=4 853 197), iz koje nastavlja granicom parcela 587 i 588/1 prolazeći pored stambenog objekta, zatim nastavlja sjeverno granicama parcela 586 i 588/1 pri čemu prolazi između dva stambena objekta i dolazi do tačke br.19 (y=6 522 009, x=4 853 274) iz koje ide sjeverno presijecajući parcele 568, 567 i 565/2 do tačke br.20 (y=6 522 047, x=4 853 314), odakle nastavlja sjeveroistočno presijecajući parcele 565, 562, 559-potok i 558 do tačke br.21 (y=6 522 145, x=4 853 433), iz koje nastavlja sjeverno granicama parcela 555 i 554 do kraja parcele 554 gdje lomi istočno do kraja parcele 552/2, odakle lomi sjeverno granicama parcela 552/2 i 552/1, a zatim nastavlja sjeverno granicama parcela 550 i 551, 550 i 548 do tačke br.22 (y=6 522 185, x=4 853 490), iz koje lomi istočno granice parcela 549 i 544 do kraja parcele 544, a zatim nastavlja sjeverno granicama parcela 544 i 545, a zatim granicama parcela 541 i 543 i dalje sjeverozapadno prateći drvenu ogradu na parceli 541 do privrednog objekta koji je ujedno i granica parcela 541 i 542, a zatim nastavlja sjeverno obilazeći oko tog objekta granice parcela 541 i 542 pri čemu presijeca lokalni put i nastavlja sjeverno granicama parcela 506 i 505 do tromede parcela 501, 506 i 505, gdje lomi jugoistočno prateći granice parcela 501 i 505 do tromede parcela 501, 502 i 505, odakle nastavlja sjeverno granicama parcela 501 i 502 pri čemu presjeca lokalni put i ide sjeverno granicama parcela 477 i 474, zatim 477 i 475 do tromede parcela 477, 475 i 471, odakle ide sjeverozapadno granicama parcela 477 i 471 do puta Vrelo Bosne-Raskršće-tačka br.23 (y=6 522 249, x=4 853 702), odakle nastavlja sjeverno podnožjem puta do tromede puta sa parcelama 468 i 469, odakle nastavlja jugoistočno granicama parcela 469 i 468 do tromede parcela 467, 468 i 469, gdje lomi sjeverno granice parcela 468 i 467 do tromede parcela 463, 467 i 468, gdje lomi sjeveroistočno do tromede parcela 468, 462 i 463, odakle nastavlja sjeverno granicama parcela 462 i 463 do tromede parcela 462, 463 i 456 odakle prati granice parcela 462 i 456 do tačke odakle je opis i počeo.

Opis granica uzet sa geodetskih planova R=1:1000 (Sa-273, 274, 289, 290, 304 305) u ukupnoj površini od 544961 m² =54, 5 ha

Odjeljak B. Druga zaštićena zona

Član 6.
(Obuhvat druge zaštićene zone)

(1) Druga zaštićena zona (puffer) obuhvata prostor slivnog područja izvora u podnožju Igmana u površini od 548, 50 ha.

(2) Druga zaštićena zona utvrđuje se sa ciljem očuvanja i zaštite biološke i hidrološke raznolikosti, pejzažnih kulturno-historijskih, socijalnih i edukacionih vrijednosti, kao i održivog razvoja turizma i rekreacije.

(3) Granica obuhvata područja Vrelo Bosne-zona II: polazi sa tačke br.1 (y=6 522 115, x=4 854 106), koja se nalazi na tromedi parcela 75, 78 i 1760/1-put Travnik-Sarajevo i nastavlja na istok podnožjem puta Travnik-Sarajevo (odnosno granicom parcela 78 i 1760/1-put Sarajevo-Travnik, 74 i 1760/1) pri čemu prolazi groblja (parcela 74), a zatim nastavlja pratiti put Sarajevo-Travnik i pritom presjeca put Vrelo Bosne-Raskršće, a zatim dalje nastavlja istočno prateći put Sarajevo-Travnik, pri čemu presjeca lokalni put (parcela 249) sve do tačke br.2 (y=6 524 116, x=4 853 972) u kojoj naglo lomi jugozapadno i ide granicama parcela 1186/2 i 1194/2 a zatim prateći granice parcela 1194/2 i 1187, 1194/2 i 1189 dolazi do tačke br.3 (y=6 524 048, x=4 853 875), u kojoj lomi jugoistočno pri čemu prati granice parcela 1192 i 1189, 1192 i 1190, 1192 i 119+1 do tačke br.4 (y=6 524 203, 4 853 800) u kojoj granica obuhvata lomi ka jugu granicama parcela 1235 i 1192, 1235 i 1193 do mede između parcela 1212 i 1235, a zatim nastavlja jugoistočno prateći granice parcela 1212 i 1235, 1235 i 1234, pri čemu presjeca put za Bačevo, do tačke br.5 (y=6 524 333, x=4 853 674) i ide dalje južno do mede između parcela 1243/2 i 1243/1 iz koje nastavlja jugoistočno granicom parcela

11243/1 i 1243/2, 1243/3, 1243/4, 1243/5, 1243/6, 1243/7 do tačke br. 6 (y=6 524 426, x=4 853 577), odakle nastavlja sjeveroistočno 7 m, a onda naglo lomi jugoistočno do tromede parcela 1245/2, 1245/3 i 1242, odakle nastavlja jugoistočno granicama parcela 1244 i 1245/3, 1244 i 1245/4, 1244 i 1245/5 do izlaza na Lužanski put, koji presijeca, a zatim nastavlja jugozapadno do tačke br.7 (y= 6 524 479, 4 853 514), od koje nastavlja jugoistočno granicama parcela 1315/1 i 1315/2 do tromede parcela 1315/1, 1315/2 i 1316, a zatim lomi sjeveroistočno granice parcela 1316 i 1315/1, 1316 i 1319/1 do međe između parcela 1319/1 i 1319/4, 1319/1 i 1319/3 do tromede parcela 1320/1, 1320/7 i 1319/1, gdje naglo lomi jugozapadno prateći granice parcela 1320/7 i 1316 do tromede parcela 1320/7, 1316 i 1314, odakle nastavlja jugoistočno granicama parcela 1320/7 i 1331/2, 1320/6 i 1331/2, a zatim granicama parcela 1320/5 i 1331/5 do tromede parcela 1328, 1331/1 i 1320/5, gdje naglo lomi sjeverno prateći granice parcela 1328 i 1320/5, zatim 1320/5 i 1327 do stambenog objekta gdje naglo skreće istočno prateći granicu parcele 1327 do njenog izlaza put Aleja Prve proleterske brigade, pri čemu jednim dijelom ide po granici stambenog objekta na parceli 1326, odakle prati put Aleja Prve proleterske brigade sjeveroistočno do lokalnog puta kojeg nastavlja pratiti sjeveroistočno, lijevom stranom, pri čemu prolazi pored restorana Kristal, a zatim nastavlja sjeverno do tačke br.9(y=6 524 873, x=4 853 536) iz koje nastavlja dalje sjeverno putem pored hotela Bosna do tačke br.10 (y=6 524 926, x=4 853 716) iz koje lomi sjeverozapadno i prelazi na desnu stranu puta, kojeg prati i prolazi pored zgrade Općine Ilidža i izlazi na ul. O.Price u tački br.11 (Y=6 524 876, x=4 853 921) iz koje nastavlja jugoistočno u potpunosti prateći navedenu ulicu (ide podnožjem puta), pri čemu u obliku luka zaobilazi hotel i banju Terme, prolazi pored zgrade Pošte, pored banje i dalje nastavlja jugozapadno prateći Hrasničku cestu prolazeći pored bazena i igrališta do tačke br.12 (y=6 525 152, 4 852 815) u kojoj lomi jugozapadno i u obliku luka nastavlja pratiti lokalni put pri čemu prelazi preko kota O1084 i O 1085 do tačke br.13(y=6 524 946, 4 852 459) iz koje nastavlja pravolinijski u smjeru jugozapada prateći granice parcela 1507/3 i 1507/1, zatim granice parcela 1342/1 i 1342/2, prelazeći preko kote O 1086, a zatim nastavlja pratiti granice parcela 1344/2 i 1344/1, 1345/1 i 1345/2, 1346/1 i 1346/2, 1347/1 i 1347/2, 1350/1 i 1350/2, 1354/1 i 1354/2, prelazeći pri tom preko kote O 5 i prateći granicu parcele pravolinijski do tačke br.14 (y=6 524 641, x=4 852 139)-presjek sa lokalnim putem iz koje nastavlja pravolinijski u pravcu jugozapada do tačke br.15 (y=6 524 263, x=4 851 736) pri čemu presjeca potok VečERICA iz koje u obliku blagog luka nastavlja sjeveroistočno prateći lokalni put koji prolazi uz potok VečERICA do tačke br.16(y=6 524 100, x=4 851 827) u kojoj lomi jugozapadno takođe prateći lokalni put do tačke br.17 (y=6 523 945, x=4 851 602), u kojoj presjeca lokalni put i iz koje nastavlja jugozapadno duž lokalnog puta do tačke br.18 (y=6 523 829, x=4 851 452) odakle nastavlja zapadno 100 m do tačke br.19 (y=6 523 764, x=4 851 451)-granični kamen br.11 odakle nastavlja sjeverozapadno granicom K.O. takođe prateći lokalni put do tačke br.20 (y=6 523 180, x=4 851 858)-granični kamen br.13, odnosno do uklapanja lokalnog puta u ul.Igmanska cesta, iz koje granica obuhvata nastavlja zapadno prateći ul. Igmanska cesta i granicu K.O do tačke br. 21 (y=6 523 003, x=4 851 816) u kojoj granica ulazi u šumu i koja se nalazi u podnožju Drenove kose i koju (kosu) granica prati u obliku luka i nastavlja na sjeverozapad prateći. Granica dalje ide šumom pri čemu presjeca ul. Igmanska cesta i nastavlja, u pravcu sjeverozapad, pratiti Drenovu kosu do tačke br.22 (y=6 522 484, x=4 852 242) gdje skreće u pravcu sjeverozapada i nastavlja kosom i kroz šumu do tačke br.23 (y=6 522 278, x=4 852 500) gdje u obliku luka skreće u pravcu sjeverozapada i nastavlja kroz šumu do vododjelnice zvane Točilo Strmenica gdje naglo (pod uglom 90) lomi u pravcu sjevera i prateći vododjelnicu dolazi do ul.Aleja Prve proleterske brigade koju presjeca i dolazi do tačke br. 24 (y=6 522 098, x=4 852 620) odakle nastavlja sjevero-

roistočno do tačke br. 25 (y=6 522 135, x=4 852 617), odakle nastavlja sjeveroistočno podnožjem puta ul. Prve proleterske brigade, granicom parcele 633, pri čemu prolazi propustom kojim protiče potok Borin pri čemu i dalje prati ul. Aleja Prve proleterske brigade do tačke br. 26 (y=6 522 697, x=4 852 897) u kojoj se odvaja pristupni put, iz koje granica desnom stranom puta u pravcu sjevera tj. granicom parcela 634 i 641, 634 i 645 (gdje je parcela 634-presijeca put) dolazi do tačke br. 27 (y=6 522 415, x=4 852 929) iz koje nastavlja sjeveroistočno desnom stranom puta do kraja istog i dolazi do tačke br. 28 (y=6 522 510, x=4 853 050), odakle prateći granice parcela 711 i 662 u pravcu sjeverozapada dolazi do tačke br. 29 (y=6 522 490, x=4 853 071) u kojoj lomi sjeverozapadno prateći granice parcela 662 i 711 do tačke br.30(y=6 522 516, x=4 853 105)-tromeda parcela 711, 662 i 667 iz koje lomi sjeveroistočno do tačke br.31 (y=6 522 456, 4 853 161) iz koje lomi sjeverozapadno prateći granice parcela 668 i 669 do tačke br.32 (y=6 522 565, x=4 853 267) iz koje nastavlja sjeverozapadno granicama parcela 670 i 709, 669 i 709 do kraja parcele 670, odakle nastavlja jugozapadno do tačke br. 33 (y=6 522 529, x=4 853 308) iz koje lomi sjeverozapadno do tačke br. 34 (y=6 522 486, 4 853 352)-međa parcela 684 i 685, odakle nastavlja sjeveroistočno prateći granice parcela 683/1 i 685 do tačke br. 35 (y=6 522 625, x=4 853 519), na obali rijeke Bosne, iz koje prelazi na drugu obalu u tački br. 36 (y=6 522 669, x=4 853 665), koja je ujedno i međa između parcela 453/4 i 452/4, a zatim nastavlja sjeveroistočno prateći granice parcela 454/1 i 452/4 do kraja istih, a zatim nastavlja granicama parcela 452/4 i 460 i dolazi na među između parcela 460 i 461 gdje lomi jugoistočno prateći granicu parcela 460 i 461, 458 i 461, 457 i 461 do tromede parcela 456 , 457i 461, odakle lomi sjeverozapadno do tačke br.37 (y=6 522 291, x=4 853 808), koja se nalazi južno od poligonometra 789, a ujedno je i tromeda parcela 461, 456 i 1767-put Vrelo Bosne-Raskršće, odakle ide sjeverno prateći put Vrelo Bosne-Raskršće do tačke br. 38 (y=6 522 298, x=4 853 823) u kojoj naglo lomi zapadno pri čemu presjeca put i nastavlja dalje zapadno ogradom TS do tačke br. 39 (y=6 522 085, x=4 853 844) u kojoj lomi sjeverno granicom K.O. (ujedno prateći lokalni put do tačke br. 1 odakle je opis i počeo).

Opis granica uzet sa geodetskih planova R=1:1000 (Sa-256, 257, 258, 259, 273, 274, 275, 276, 277, 289, 290, 291, 292, 293, 304, 305, 306, 307, 308, 319, 320, 321, 322, 333, 334, 344) i R=1:5000 (Ha-30), u ukupnoj površini od 5485040 m² =548, 50 ha

POGLAVLJE IV - OSNOVNE VRIJEDNOSTI ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

Odjeljak A. Osnovne vrijednosti Prve zaštićene zone

Član 7.

Osnovne vrijednosti Prve zaštićene zone (nukleus) čine:

- Hidrološka raznolikost,
  - Vrela Bosne,
  - rijeka Bosna od izvora do infiltracionog kanala.
- Parkovski prostori Vrela Bosne,
- Značajan stepen raznolikosti flore i faune.

Odjeljak B. Osnovne vrijednosti Druge zaštićene zone

Član 8.

Osnovne vrijednosti Druge zaštićene zone (puffer) čine:

- Hidrološka raznolikost,
  - Vrelo Stojčevac,
  - Vrela Borin I i II,
  - rijeka Bosna od infiltracionog kanala do Plandišta,
  - podzemne termalne i termo-mineralne vode Ilidže,
  - podzemne hladne vode Sarajevskog polja.
- Parkovski prostori,
  - Velika aleja,
  - parkovski prostor oko Banje Ilidža,
  - parkovski prostor Stojčevac.

- c) Javni objekti i objekti stanovanja od kulturno-historijskog značaja,
  - 1) arheološko nalazište i nekropola u selu Vrutci,
  - 2) Rimski most na Plandištu,
  - 3) austro-ugarske Vile u Velikoj aleji,
  - 4) hoteli u Ilidži,
  - 5) zgrada Šumarske škole.
- d) Značajan stepen raznolikosti flore i faune.

POGLAVLJE V - RAZVOJNI CILJEVI ZAŠTITE

Član 9.

(Razvojni ciljevi zaštite)

Razvojni ciljevi zaštite utvrđuju se radi usmjeravanja aktivnosti koje se odnose na:

- a) Mogućnosti za naučna istraživanja i obrazovanje,
  - 1) za izradu programa bioloških, hidroloških i arheoloških istraživanja, te izradu programa obuke sa ciljem razvoja kapaciteta interesnih skupina u oblasti zaštite okoliša, okolišnog upravljanja i upoznavanja sa vrijednostima područja.
- b) Razvoj turizma i rekreacije koji nisu u suprotnosti sa ciljevima zaštite Spomenika prirode,
  - 1) izgradnje i obnove turističke infrastrukture u skladu sa Prostornim planom područja posebnih obilježja, propisanim mjerama zaštite i Planom upravljanja.
- c) Poboljšanje socijalnih i ekonomskih uslova lokalnog stanovništva u okruženju Spomenika prirode,
  - 1) razvoj uslužnih i drugih poslovnih djelatnosti u skladu sa ciljevima zaštite Spomenika prirode,
  - 2) ekonomskog razvoja lokalne zajednice,
  - 3) turističke ponude,
  - 4) uređenja komunalne infrastrukture,
  - 5) uređenja objekata i javnih površina.

POGLAVLJE VI - MJERE ZAŠTITE

Član 10.

(Mjere zaštite u prvoj zaštićenoj zoni)

U prvoj zaštićenoj zoni (nukleus) mjere zaštite se odnose na:

- a) zabranu eksploatacije podzemnih vodenih resursa sa obaranjem podzemnih voda na nivo koji remeti prirodni hidrološki režim vrela i ekosistem vegetacije,
- b) zabranu izgradnje infrastrukture za eksploataciju površinskih voda i izvora (vodozahvati, objekti za infiltraciju, kaptaze, regulacije, itd.),
- c) zabranu izgradnje objekata,
- d) zabranu obrade zemljišta,
- e) zabranu sadnje biljnih zajednica i unošenja životinjskih vrsta,
- f) zabranu unošenja genetički modificiranih vrsta,
- g) zabranu plovljenja i kupanja u vodotocima,
- h) zabranu lova, ribolova,
- i) zabranu odlaganja otpada, pijeska i šljunka u vodotoke i na zemljište,
- j) zabranu saobraćaja za sva motorna vozila, izuzev vozila sa odobrenjem upravljača zaštićenog područja,
- k) zabranu svakog drugog oblika korištenja prostora od strane posjetilaca osim rekreacije,
- l) zabranu masovnog okupljanja ljudi, priređivanja koncerata i proslava,
- m) zabranu korištenja otvorenog plamena,
- n) zabranu sječe vegetacije, osim u svrhu održavanja ekosistema,
- o) zabranu trgovanja biljaka, vadenja korijena i lukovica, sakupljanja ljekovitog bilja i šumskih plodova,
- p) zabranu uznemiravanja i prenošenja gnijezda ptica,
- r) zabranu puštanja pasa sa uzice,
- s) zabranu pristupa i pranje automobila u riječnim koritima.

Član 11.

(Mjere zaštite u drugoj zaštićenoj zoni)

U drugoj zaštićenoj zoni (puffer) mjere zaštite obuhvaćaju mjere propisane Zakonom o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 18/98), Zakonom o vodama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 16/00), Pravilnikom o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda, koje se koriste ili planiraju da koriste za piće ("Službene novine Federacije BiH", broj 51/02), podzakonskim aktima, kojima su propisane mjere zaštite izvorišta vode za piće, Odlukom o proglašenju Historijskog područja - ostaci predromaničke crkve i srednjovjekovnog groblja Crkvina kod sela Vrutci, nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 14/05) i Odlukom komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 23/05), Urbanističkim planom Grada Sarajeva za urbano područje Sarajevo 1986 - 2015. godina, ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 5/99-Prečišćeni tekst, 14/00 i 04/02), Odlukom o legalizaciji građevina izgrađenih bez odobrenja za građenje i građevina privremenog karaktera broj: 01-05-4362/06 od 16.02.2006. godine i drugim zakonskim i podzakonskim aktima.

POGLAVLJE VII - INTERVENCIJE U ZAŠTIĆENOM PODRUČJU

Član 12.

(Dozvoljene aktivnosti u prvoj zaštićenoj zoni)

U Prvoj zaštićenoj zoni (nukleus) dozvoljene aktivnosti su:

- a) obilježavanje granice prve zaštićene zone sa informacijama o režimu zaštite,
- b) sanacija područja Vrela Bosne u skladu sa Planom upravljanja sa ciljem revitalizacije uništenih i degradiranih biljnih i životinjskih zajednica, te očuvanja prirodnih staništa u autentičnom obliku,
- c) uređenje i obilježavanje staza za šetnju i mjesta za razgledanje i odmor,
- d) uspostavljanje adekvatnog sistema prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada i otpadnih komunalnih voda,
- e) postavljanje panoa sa informacijama o vrijednostima zaštićenog područja.

Član 13.

(Dozvoljene aktivnosti u drugoj zaštićenoj zoni)

U Drugoj zaštićenoj zoni (puffer) dozvoljene su aktivnosti, koje nisu u suprotnosti sa mjerama zaštite utvrđenim u propisima člana 11. ovog zakona.

POGLAVLJE VIII - KORIŠTENJE I UPRAVLJANJE SPOMENIKOM PRIRODE

Član 14.

(Korištenje prirodnih vrijednosti)

Korištenje prirodnih vrijednosti u granicama Spomenika prirode, dozvoljeno je samo ako nije u suprotnosti sa ciljevima i mjerama zaštite utvrđenim ovim zakonom, Prostornim planom područja posebnih obilježja i drugim propisima.

Član 15.

(Upravljanje Spomenikom prirode)

(1) Upravljanje Spomenikom prirode, u skladu sa ovim zakonom, Prostornim planom područja posebnih obilježja i drugim propisima, povjerava se Javnoj ustanovi Spomenika prirode "Vrelo Bosne" (u daljnjem tekstu: Ustanova).

(2) Ustanova je odgovorna za provođenje mjera zaštite i ispunjavanje ciljeva zaštite Spomenika prirode.

(3) Osnivač Javne ustanove je Kanton Sarajevo, a prava i dužnosti osnivača Ustanove obavlja Vlada Kantona Sarajevo.

(4) Ustanovom upravlja Upravni odbor.

(5) U Upravni odbor Ustanove imenuju se predstavnici Kantona, Općine Ilidža, kantonalnih javnih komunalnih preduzeća, predstavnika vlasnika nad zemljištem i nekretninama u zaštićenom području, kao i drugih pravnih i fizičkih lica, koja imaju neposredan pravni interes za zaštitu navedenog područja.

(6) Sastav, način izbora članova i trajanje njihovog mandata, te način donošenja odluka Upravnog odbora, uređuje se aktom o osnivanju i Statutom Ustanove.

(7) Ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 16.

(Nadležnost Ustanove)

Ustanova obavlja poslove upravljanja, provođenje mjera zaštite iz čl. 10. 11 i 12. ovog zakona, savjetodavno stručne, istraživačke poslove i poslove obrazovanja u skladu sa ciljevima, Planom upravljanja Spomenikom prirode i Prostornim planom područja posebnih obilježja i vrši promociju zaštićenog područja u svrhu razvoja rekreativno-turističke funkcije u skladu sa ciljevima zaštite.

Član 17.

(Upravljanje izvorištima vode za piće)

(1) Zaštićenim izvorištima vode za piće na području Spomenika prirode upravlja KJKP "Vodovod i Kanalizacija" Sarajevo, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, koji regulišu upravljanje i zaštitu voda.

(2) KJKP "Vodovod i Kanalizacija" Sarajevo je dužan da upravljanje iz stava (1) ovog člana vrši u koordinaciji sa Ustanovom.

Član 18.

(Prava vlasnika na naknadu)

(1) Od vlasnika privatnog zemljišta, koje se nalazi u Prvoj zaštićenoj zoni (nukleus) izvršit će se otkup zemljišta u periodu od pet (5) godina.

(2) Naknada se određuje i isplaćuje po odredbama Zakona o eksproprijaciji.

(3) U slučaju spora o visini naknade nadležan je sud u Sarajevu.

(4) Vlasnik privatnog zemljišta ima pravo na naknadu zbog ograničenja u korištenju zemljišta do izvršenog otkupa.

(5) Visina naknade iz stava (4) ovog člana mora biti srazmjerna neostvarenom prihodu i utvrđuje se sporazumno.

(6) U slučaju spora o visini naknade iz stava (4) ovog člana, odlučuje Sud.

Član 19.

(Planiranje i provođenje zaštite)

(1) Upravljanje zaštićenim područjem provodi se na osnovu Plana upravljanja Spomenikom prirode i Prostornog plana područja posebnih obilježja.

(2) Plan upravljanja Spomenikom prirode donijeće Vlada Kantona Sarajevo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 20.

(Sadržaj Plana upravljanja)

(1) Plan upravljanja utvrđuje se sa ciljem specifikacije i analize problema i konflikata u prostoru, zoniranja i detaljnog opisa mjera zaštite, određivanja vizije razvoja područja i ciljeva zaštite, upravljačkih aktivnosti za postizanje ciljeva, određivanja prioriteta u izvođenju aktivnosti kao i njihovog vremenskog rasporeda i procjene potrebnih sredstava. Planom upravljanja utvrđuju se i potrebe za kadrovima, indikatori i aktivnosti na monitoringu stanja zaštićenog područja kao i monitoringu uspjeha realizacije aktivnosti.

(2) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u zaštićenom području dužna su se pridržavati Plana upravljanja.

Član 21.

(Poslovi upravljanja)

Pod poslovima upravljanja Spomenika prirode podrazumijeva se:

- a) izrada Plana upravljanja,
- b) izrada Prostornog plana područja posebnog obilježja,
- c) izrada godišnjeg Plana finansiranja i Plana aktivnosti, na temelju Plana upravljanja,
- d) izvještavanje o realizaciji Plana upravljanja, Plana aktivnosti i Plana finansiranja,
- e) suradnja sa lokalnom zajednicom na postizanju ciljeva zaštite i ciljeva razvoja,
- f) praćenje indikatora i analiza stanja utvrđenih vrijednosti Spomenika prirode,
- g) sklapanje ugovora za realizaciju aktivnosti na poslovima zaštite,
- h) realizacija aktivnosti na poslovima zaštite,
- i) izrada promocijskog materijala i promocija Spomenika prirode,
- j) pružanje informacija o Spomeniku prirode,
- k) vođenje posjetilaca po Spomeniku prirode,
- l) održavanje, obnavljanje i zaštita utvrđenih vrijednosti,
- m) pružanje savjetodavno-stručne pomoći lokalnom stanovništvu,
- n) obilazak i nadzor nad provođenjem propisanih aktivnosti,
- o) izricanje kazni za nepoštivanje propisanih aktivnosti u okviru svojih nadležnosti.

POGLAVLJE IX - FINANSIRANJE ZAŠTITE

Član 22.

(Izvori finansiranja)

Uprava obezbjeđuje sredstva za obavljanje svojih djelatnosti iz sljedećih izvora:

- a) Kantonalnog fonda za zaštitu okoliša,
- b) Budžeta Kantona Sarajevo,
- c) prihoda od prodaje ulaznica, pristupnica specijalnim događajima, naknade za parkiranja, kampiranje i turističkih usluga,
- d) međunarodnih izvora finansiranja,
- e) donacija, subvencija i grantova,
- f) drugih izvora.

Član 23.

(Plan aktivnosti i Plan finansiranja Ustanove)

Ustanova je dužna izraditi godišnji Plan aktivnosti i Plan finansiranja za obavljanje djelatnosti, u skladu sa Planom upravljanja Spomenikom prirode, najkasnije do novembra mjeseca tekuće godine za narednu godinu i dostaviti ga nadležnom Ministarstvu.

Član 24.

(Odobranje plana aktivnosti i plana finansiranja Ustanove)

Plan aktivnosti i Plan finansiranja odobrava ministar nadležan za poslove okoliša najkasnije 30 dana od dana prijema. Ukoliko ih Ministar u tom roku ne potvrdi, smatra se da su planovi prihvaćeni.

Član 25.

(Odlučivanje o prihodima i rashodima Ustanove)

Prihodima i rashodima koji se obezbijede za obavljanje djelatnosti upravljanja Spomenikom prirode, u skladu sa usvojenim Planom finansiranja i Planom upravljanja, raspolaze Ustanova.

POGLAVLJE X - NADZOR

Član 26.

(Nadzor nad primjenom Zakona)

(1) Nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Neposredan nadzor i kontrolu mjera zaštite u Spomeniku prirode, vrše Nadzornici Ustanove Spomenika prirode "Vrelo Bosne".

(3) U obavljanju radnji iz stava (2) ovog člana, Nadzornici saraduju sa pravnim i fizičkim licima, koji u Spomeniku prirode obavljaju dopuštene djelatnosti (KJKP "ViK" d.o.o. Sarajevo, KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo, Općina Ilidža i dr.).

Član 27.

(Inspekcijski nadzor)

(1) Poslove inspekcijskog nadzora vrši nadležna inspekcija.

(2) U vršenju inspekcijskog nadzora kantonalni inspektor ima prava i dužnosti utvrđene Zakonom o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), ovim Zakonom i drugim propisima.

POGLAVLJE XI - KAZNE NE ODREDBE

Član 28.

(Prekršaji i prekršajne kazne)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000, 00 do 10.000, 00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, koje postupi suprotno odredbi člana 10. od tačke a) do tačke f) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000, 00 do 2.000, 00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500, 00 do 1.000, 00 KM.

Član 29.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000, 00 do 5.000, 00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, koje postupi suprotno odredbi člana 10. od tačke g) do tačke m) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000, 00 do 1.500, 00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500, 00 do 1.000, 00 KM.

Član 30.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000, 00 do 2.000, 00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, koje postupi suprotno odredbi člana 10. od tačke n) do tačke s) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500, 00 do 800, 00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200, 00 do 500, 00 KM.

POGLAVLJE XII - KARTE SPOMENIKA PRIRODE

Član 31.

(Karte sa ucrtanim granicama zaštićenih područja)

Karte Spomenika prirode "Vrelo Bosne" sa ucrtanim granicama zaštićenih zona, prikazane su na topografskoj karti u razmjeri 1:5000, koja je sastavni dio ovog zakona i čuva se u Ministarstvu - Upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

POGLAVLJE XIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

(Donošenje akata o osnivanju Ustanove)

U roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona, Kanton Sarajevo će donijeti akt o osnivanju Ustanove iz člana 15. ovog Zakona.

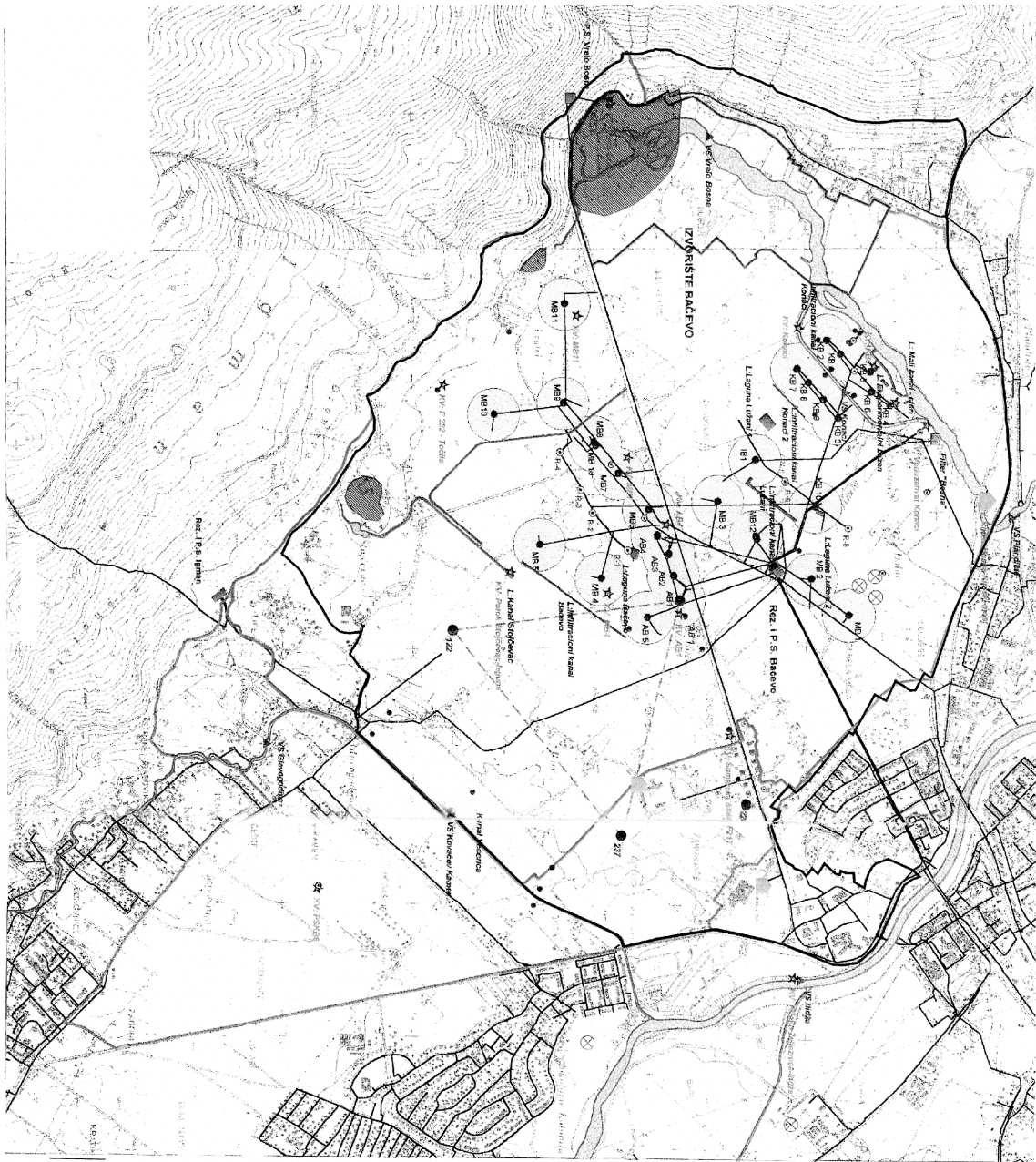
Član 33.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-19384/06
25. maja 2006. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Meliha Alić, s. r.

LEGENDA 1:

**Spomenik prirode
"Velo Bosne"**

- Zaštitna zona prirodnog područja - Nukleus
- Zaštitna zona prirodnog područja - Buffer
- Spomenik prirode
- ▨ Hidrološki spomenici kulture
- Spomenik prirode u prirodi (Lokacija zaštićenosti)
- Spomenik prirode u prirodi (Lokacija zaštićenosti)
- Sačuvane vjete iz austro-ugarskog perioda

LEGENDA 2:

**Pregledna situacija
vodozaštitnih zona
"Izvoršite Bačevo"**

Osnov: 1:5000 "Topografski i hidrološki" - Sarajevo
Skala: 1:50000 "Topografski i hidrološki" - Sarajevo
Datum: 1975

- Bunari
- Pojas 100 metara oko bunara
- Upojni bunari
- Busotine
- Termalne busotine
- Lagune
- Upojne linije
- ▲ Vodonojme stanice
- Piezometri
- Shemna punirnih stanica
- Rezervoari
- Cijevi
- Upojne linije
- Rijeka i potoci
- * Lokacije uzorkovanja kvaliteta vode
- Objekti

